

ความร่วมมือของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของชุมชนในการป้องกันพฤติกรรม  
การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเด็กรุ่นไทย

# The Collaboration of the Stakeholders in Community to Prevent the Alcohol Consumption Behavior of Young People in Thailand

ธานี กล่อมใจ\*<sup>1</sup> ชุตติมา เทียนชัยทัศน์<sup>1</sup> สุวรรณิ แสงอาทิตย์<sup>1</sup>

ศิริณี ศรีหาคาศ<sup>2</sup> ปิยะนุช พรหมสาขา ณ สกลนคร<sup>3</sup>

Thanee Glomjai<sup>\*1</sup>, Chutima Teinchaitut<sup>1</sup>, Suwannee Sangartit<sup>1</sup>Siranee Sihapark<sup>2</sup>, Piyanuch Promsaka na Sakolnakorn<sup>3</sup>

<sup>1</sup> วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จ.เพชรบุรี, ประเทศไทย 76000

<sup>1</sup> Prachomklao College of Nursing, Petchaburi, Thailand 76000

<sup>2</sup>วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี จ.ขอนแก่น, ประเทศไทย 40000

<sup>2</sup> Boromarajonani Nursing College, Khon Kaen, Thailand 40000

<sup>3</sup> วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี จ.อุดรธานี, ประเทศไทย 41000

<sup>3</sup> Boromarajonani Nursing College, Udonthani, Thailand 41000

## บทคัดย่อ

ช่วงวัยเด็กจนถึงช่วงวัยรุ่น เป็นช่วงวัยที่เรียกว่าเป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อที่ต้องการเลียนแบบเพื่อสร้างแบบแผนพฤติกรรมที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตนและส่งผลต่อเนื่องไปถึงวัยผู้ใหญ่ การวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อค้นหากลยุทธ์ในการป้องกันพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเด็กวัยรุ่นไทยโดยใช้การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในชุมชนจากประสบการณ์ตรง การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้การประชุมกลุ่มย่อยและการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อระดมความคิดเห็นแบบการมีส่วนร่วม กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้แทนนักเรียน ผู้แทนผู้ปกครอง อาจารย์ฝ่ายปกครอง เจ้าหน้าที่ด้านสาธารณสุข ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่ตำรวจ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาและธีม (Thematic analysis) นอกจากนี้ยังมีการดำเนินการเพื่อความน่าเชื่อถือได้ของกระบวนการดำเนินการและการวิเคราะห์ผลอย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการวิจัย การใช้กระบวนการวิจัยรูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) พบว่า เด็กวัยรุ่นต้มแอลกอฮอล์ตั้งแต่อายุน้อยและอยู่ชั้นประถมศึกษาซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ไม่เป็นที่พึงพอใจ ส่วนกลยุทธ์เพื่อป้องกัน พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สามารถดำเนินการได้ 3 ระดับ คือ 1) การป้องกันในระดับครอบครัว 2) การป้องกันในระดับ โรงเรียน และ 3) การป้องกันในระดับชุมชน ซึ่งการป้องกัน 3 ระดับนี้ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลมีความเห็นตรงกันว่าเป็นการป้องกันที่สำคัญ และทุกคนต้องมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องในลักษณะเครือข่าย จะดำเนินการเพียงโดยลำพังไม่ได้

**คำสำคัญ :** เต็กวียร่น กลยุทธ์การป้องกันพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

## Abstract

From childhood to adolescence is very important period that young people would like to copy and set the self-identity and refer to the adulthood. The qualitative approach aimed to examine the strategies to prevent the alcohol consumption behavior of young people in Thailand using the participation of the stakeholders in the community and sharing their experiences. Focus group and in-depth interviews were

ผู้แต่งหลัก (Corresponding Author) : \*E-mail: thanee@pckpb.ac.th

ปีที่ 17 ฉบับที่ 3 (ก.ย. - ธ.ค.) 2559  
Volume 17 No. 3 (Sep - Dec) 2016

The findings of the study indicated that young people started drinking at an early age while they were in primary school, and it was unpleasant behavior for their parents. However, the stakeholders also defined the strategies to prevent the alcohol consumption behavior within 3 level including 1) the prevention strategies in family level, 2) the prevention strategies in school level and 3) the prevention strategies in community level. As posted messages, the stakeholders recommended that the prevention strategies in 3 levels are very important and should be processing with the collaboration of the network in the community. It cannot be completed by itself, so people in community have to help each other.

## บทนำ

สำหรับสถานการณ์การดื่มแอลกอฮอล์ของเด็กวัยรุ่น  
ในประเทศไทย จากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ<sup>4,5</sup>  
พบว่า อัตราการดื่มแอลกอฮอล์ของเด็กวัยรุ่นในประเทศไทย  
เพิ่มขึ้นจาก 7.35% ในปี 2007 เป็น 8.22% ในปี 2011 โดย  
เฉพาะในเด็กวัยรุ่นช่วงอายุ 11 - 14 ปี ซึ่งดื่มแอลกอฮอล์เพิ่ม

จะเห็นได้ว่า การตีมแอลกอฮอล์ของเด็กวัยรุ่น กำลังเป็นปัญหาที่สำคัญของชุมชนและประเทศไทย โดยเฉพาะเด็กวัยรุ่นซึ่งเป็นช่วงวัยที่กำลังมีการพัฒนาด้านร่างกายและอารมณ์ ด้านสมอง และการเรียนรู้ที่จะเป็นบุคลากรที่สำคัญในอนาคต ดังนั้น การหากลยุทธ์การป้องกันจึงสิ่งที่บุคคลในชุมชนให้ความสำคัญและเล็งเห็นว่า จะเป็นประโยชน์ที่จะสามารถลดอัตราการตีมแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นได้

เพื่อศึกษาผลกระทบการป้องกันพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของเด็กรายรุ่นไทยโดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในชุมชน

## ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตตาม  
วัตถุประสงค์ของการวิจัยและระเบียบวิธีวิจัย ซึ่งใช้แนวคิดการ  
มีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในชุมชน โดยกำหนดขอบเขต  
การวิจัยดังนี้

1. พื้นที่ในการดำเนินการวิจัยเป็นชุมชนในพื้นที่ที่ให้ความร่วมมือกับหน่วยงานที่ผู้วิจัยปฏิบัติงานอยู่ ซึ่งมีนักเรียนที่อยู่ในช่วงวัยรุ่น คือ ช่วงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ถึง 6
2. ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ตัวแทนนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4- 6 ตัวแทนผู้ปกครอง อาจารย์ฝ่ายปกครอง เจ้าหน้าที่ด้านสุขภาพ ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่ตำรวจ

## วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) โดยดำเนินการตามวงจรการดำเนินการกระบวนกร ‘Look’, ‘Think’ และ ‘Act’<sup>8</sup> โดย ‘Look’ คือการที่กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสังเกตการณ์สถานการณ์ที่เกิดขึ้น คือการตีแผ่แอลกอฮอล์ของเด็กวัยรุ่นในชุมชนและพยายามที่กำหนดประเด็นปัญหา แล้วเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่ออธิบายอุบัติการณ์ ‘Think’ คือ การกระตุ้นให้กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสะท้อนสิ่งที่เกิดขึ้น และสร้างเป็นองค์ความรู้ ซึ่งได้จากการอภิปรายกลุ่ม เพื่อที่จะออกแบบวิธีการแก้ ปัญหาสำหรับสถานการณ์นั้น ๆ ส่วน ‘Act’ คือ การนำวิธีหรือกลยุทธ์การแก้ปัญหามาปฏิบัติการเพื่อแก้ปัญหาคือการตีแผ่แอลกอฮอล์ของเด็กวัยรุ่น

## ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างถูกเลือกแบบเฉพาะเจาะจงกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ตัวแทนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4 ถึง มัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 ซึ่งมีประสบการณ์การดื่มแอลกอฮอล์จำนวน 8 คน ตัวแทนผู้ปกครอง ซึ่งมีประสบการณ์ในการเลี้ยงดูบุตรหลานที่เคยดื่มแอลกอฮอล์ จำนวน 8 คน อาจารย์ฝ่ายปกครอง ที่มีประสบการณ์ในการเฝ้าติดตามพฤติกรรมนักเรียนที่ดื่มแอลกอฮอล์ จำนวน 2 คน เจ้าหน้าที่ด้านสุขภาพที่ให้บริการด้านสาธารณสุข จำนวน 3 คน ผู้นำชุมชนที่เคยจัดทำโครงการรณรงค์เกี่ยวกับการงดดื่มแอลกอฮอล์ จำนวน 1 คน และเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีประสบการณ์ในการตรวจจับเด็กวัยรุ่นที่ดื่มแอลกอฮอล์แล้วประพจน์ตัวผิดกฎหมาย จำนวน 1 คน

## การเก็บรวบรวมข้อมูล

หลังจากโครงการผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมในการวิจัยในคนแล้ว ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากอาจารย์ฝ่ายปกครองในการระบุผู้ให้ข้อมูลตามคุณสมบัติที่กำหนด รวมถึงการประสานงานขอความร่วมมือกับผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่ตำรวจ และเจ้าหน้าที่ด้านสุขภาพเพื่อให้ข้อมูล จากนั้นผู้วิจัยติดต่อขอความร่วมมือจากผู้ให้ข้อมูล เมื่อผู้ให้ข้อมูลยินยอมให้ความร่วมมือแล้วผู้วิจัยนัดหมายวันเวลาในการสัมภาษณ์ และอธิบายการพิทักษ์สิทธิ์ของผู้ให้ข้อมูลให้ทราบ หลังจากลงนามในใบยินยอมเข้าร่วมการวิจัยแล้ว ผู้วิจัยเริ่มต้นการสนทนากลุ่มและสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อเก็บข้อมูลรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์การตีมีแอลกอฮอล์ของเด็กวัยรุ่น และการหากลยุทธ์ในการป้องกันการตีมีแอลกอฮอล์ของเด็กวัยรุ่น

## เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่สำคัญในการดำเนินการวิจัย คือ ผู้วิจัย และเครื่องมือที่ช่วยในการเก็บรวบรวมข้อมูลอื่น ๆ ทั้งการสนทนากลุ่ม (Focus group) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In - depth interview) ได้แก่ ผู้ช่วยวิจัย และเครื่องบันทึกเสียงแบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล แบบบันทึกช่วยจำสำหรับบรรยายความรู้สึกและความคิดเห็นของผู้วิจัย ตลอดจนถึงการบันทึกปัญหาและอุปสรรคในขณะรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล โปรแกรมการวิเคราะห์ถอดความคำให้สัมภาษณ์ แบบบันทึกภาคสนามเพื่อบันทึกการแสดงออกทางสีหน้า อารมณ์ และภาษาทางกายในขณะประชุมปรึกษาหารือและการสนทนา

การตรวจสอบความถูกต้องและความครอบคลุมของ  
ข้อมูล

การแสดงความน่าเชื่อถือของงานวิจัย (Trustworthiness) ในการวิจัยครั้งนี้มีขั้นตอนการระบุถึงความน่าเชื่อถือของงานวิจัยจากลักษณะความน่าเชื่อถือได้ (Credibility) โดยผู้วิจัยลงเก็บข้อมูลในภาคสนามเป็นเวลา 6 เดือน และมีการตรวจสอบสามเส้า (Triangulation) เป็นวิธีการเพิ่มความน่าเชื่อถือคุณภาพของการศึกษาด้วยการเก็บข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย<sup>10, 11</sup> และใช้วิธีการเก็บข้อมูลที่หลากหลาย โดยมีการตรวจสอบแหล่งที่มาต่าง ๆ ของข้อมูลจากหลายกลุ่มตัวอย่าง หลายหลายระดับ ทั้งจากเด็กวัยรุ่น ผู้ปกครอง อาจารย์ และผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ รวมถึงมีการประชุมถ่ายทอด ตรวจสอบข้อมูลต่าง ๆ ระหว่างทีมวิจัย นอกจากนี้

ยังยืนยันจากลักษณะการถ่ายโอนผลการวิจัย (Transferability) ซึ่งมีการใช้กลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงที่เป็นเด็กวัยรุ่น (นักเรียนมัธยมศึกษา) และกลุ่มบุคคลที่มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรงที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับเด็กวัยรุ่นที่ดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและเพื่อสร้างแนวทางอันเกิดการถ่ายโอนไปสู่บริบทอื่น ๆ และการอ้างอิงสู่การศึกษาอื่น ๆ

## การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

ก่อนดำเนินการวิจัย โครงการวิจัยได้รับการพิจารณา  
การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่างจากคณะกรรมการจริยธรรมการ  
วิจัยในมนุษย์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา  
เขต 10 กลุ่มตัวอย่างได้รับการอธิบายถึงวัตถุประสงค์ของ  
การศึกษาวิจัย รูปแบบการวิจัย ระยะเวลาในการวิจัย การไม่  
เปิดเผยข้อมูลของผู้ให้ข้อมูล การเปิดเผยข้อมูลจะดำเนินการ  
เฉพาะรูปแบบที่เป็นภาพรวม เป็นข้อสรุปผลการวิจัย และ  
กลุ่มตัวอย่างมีสิทธิ์ที่จะออกจากการวิจัยได้ตลอดเวลาโดย  
ไม่มีผลกระทบใด ๆ ทั้งสิ้น และกลุ่มตัวอย่างลงนามยินยอม  
เข้าร่วมการวิจัยตามความสมัครใจ

## การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาและธีม (Thematic analysis) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกิดขึ้นจากแบบสัมภาษณ์และแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม โดยนำข้อมูลจากการสัมภาษณ์มาถอดเทปเปรียบเทียบกับการบันทึกภาคสนามจากผู้ช่วยวิจัย และเอกสารต่าง ๆ ที่รวบรวมได้จากพื้นที่ที่ศึกษา

## ผลการวิจัย

การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อศึกษา กลยุทธ์การป้องกันพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของเด็ก วัยรุ่นไทยโดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในชุมชน เป็นศึกษาความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับการดื่มแอลกอฮอล์ของเด็กวัยรุ่นไทย การวิเคราะห์สถานการณ์ อย่างมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกระดับ จากนักเรียน ผู้ปกครอง อาจารย์ฝ่ายปกครอง เจ้าหน้าที่สุขภาพ ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่ตำรวจ

อายุของเด็กวัยรุ่นกับการเริ่มต้นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

เมื่อถามผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับอายุของเด็กวัยรุ่นกับการเริ่มต้นดื่มแอลกอฮอล์ ผู้ให้ข้อมูลทุกกลุ่มพูดตรงกันว่า ปัจจุบันเด็กวัยรุ่นเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ง่าย และเริ่มต้นดื่มแอลกอฮอล์ตั้งแต่อายุยังน้อย คือ เริ่มต้นดื่มแอลกอฮอล์เมื่ออายุแค่ 11 ปี ซึ่งแตกต่างจากสมัยก่อนที่เด็กวัยรุ่นเริ่มดื่มแอลกอฮอล์เมื่ออายุย่างเข้า 14 – 15 ปี หรือเมื่อจบการศึกษาและมีงานทำเรียบร้อยแล้ว ผู้ให้ข้อมูลให้ความเห็นอีกว่า จริง ๆ แล้วเด็กนักเรียนมัธยมศึกษาหรือนักศึกษาในมหาวิทยาลัยยังไม่สมควรดื่มแอลกอฮอล์เพราะยังเป็นวัยที่ต้องพึ่งพาพ่อแม่ ยังไม่สามารถหาเงินได้ด้วยตนเอง แต่อย่างไรก็ตามความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการสื่อสาร สามารถกระตุ้นให้เด็กวัยรุ่นเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ง่ายตั้งแต่อายุยังน้อย และสามารถดื่มต่อเนื่องไปจนถึงวัยผู้ใหญ่

ความเห็นของผู้ปกครองต่อการดื่มแอลกอฮอล์ของ  
เด็กวัยรุ่น

การดื่มแอลกอฮอล์เป็นพฤติกรรมที่ไม่ดี และไม่ยาก  
ให้มีในบุตรหลานของตน ผู้ปกครองจะดำเนินบุตรหลานเมื่อพบ  
พฤติกรรมเหล่านี้ แต่บุตรหลานก็ไม่เชื่อฟัง ในทางตรงกันข้าม  
บุตรหลานกลับไปเชื่อฟังเพื่อน ยิ่งไปกว่านั้นผู้ใหญ่ในชุมชนมอง  
ว่าการดื่มแอลกอฮอล์เป็นเรื่องปกติ และคิดว่าไม่ใช่เรื่องของตน  
จึงไม่ว่ากล่าวตักเตือนเมื่อเห็นเด็กวัยรุ่นดื่มแอลกอฮอล์

กลยุทธ์ในการป้องกันพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเด็กวัยรุ่น

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับกลยุทธ์การป้องกันพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเด็กวัยรุ่น สามารถแบ่งเป็นประเด็นดังนี้

### 1. กลยุทธ์การป้องกันโดยครอบครัว

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล มีความเห็นตรงกันว่า ครอบครั  
เป็นแหล่งที่ดีที่สุดที่จะสอนให้เด็กวัยรุ่นหลีกเลี่ยงการดื่ม  
แอลกอฮอล์ ใน 3 ประการ คือ

### 1.1 การเลี้ยงดูบุตรหลานด้วยความอบอุ่นจากสมาชิกของครอบครัว

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกล่าวว่าครอบครัวเป็น  
แหล่งที่สำคัญที่สุด การมีครอบครัวที่อบอุ่นจะเป็นภูมิคุ้มกัน  
ป้องกันการตีแผ่แอลกอฮอล์ของเด็กวัยรุ่นได้ และสิ่งแวดล้อม  
ภายในครอบครัวเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยปกป้องและปลูกฝัง

พฤติกรรมของบุตรหลาน โดยเฉพาะความสัมพันธ์อันดี  
ของสมาชิกภายในครอบครัว การช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการ  
เลี้ยงดูบุตรหลาน การสั่งสอนบุตรหลานถึงพฤติกรรมที่ดีและ  
ไม่ดี จะทำให้บุตรหลานจดจำและไม่ประพฤติดนเป็นคนไม่ดี  
พ่อแม่จึงเป็นบุคคลสำคัญที่จะแสดงบทบาทในการเลี้ยงดูบุตร  
หลานอย่างอบอุ่นโดยมีสมาชิกภายในครอบครัวคนอื่นเป็น  
ผู้ช่วยเหลือ

## 1.2 การสอนบุตรหลานในครอบครัว

การสอนบุตรหลานในครอบครัวนี้ว่าเป็นกิจกรรมที่สำคัญอีกกิจกรรมหนึ่ง ที่กลุ่มผู้ให้ข้อมูลยืนยันว่าสามารถกระตุ้นให้บุตรหลานรับรู้ถึงผลกระทบในทางที่ไม่ดีของการดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งพ่อแม่จะเป็นบุคคลสำคัญที่จะดำเนินกิจกรรมนี้ เด็กนักเรียนกล่าวว่า พ่อแม่เป็นบุคคลที่ใกล้ชิดบุตรหลานมากที่สุด เพราะฉะนั้น พวกเขาจะเป็นบุคคลแรกที่แสดงความรับผิดชอบในการสอนเด็ก ๆ ที่บ้านถึงข้อเสียของการดื่มแอลกอฮอล์ ในขณะที่บุตรหลานอายุน้อย เพราะถ้าโตเป็นวัยรุ่นแล้ว เด็กจะไม่เชื่อฟังพ่อแม่และจะหันไปเชื่อเพื่อน การสอนตั้งแต่อายุน้อยจะเป็นผลดีเพราะเด็กจะได้รับความรู้และจดจำได้ดี และสามารถแสดงพฤติกรรมที่ดีเมื่อเขาโตขึ้น การที่พ่อแม่สอนที่บ้านจะเป็นกลยุทธ์ที่ดีมากที่จะให้เด็กงดเว้นการดื่มแอลกอฮอล์ โดยเฉพาะการสอนที่แสดงตัวอย่างให้ดู

1.3 พ่อและแม่ต้องเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับบุตรหลาน

การประพุดปฏิบัติตัวเป็นตัวอย่างที่ดีของสมาชิกในครอบครัว เป็นวิธีการป้องกันเด็กวัยรุ่นให้ห่างไกลจากการติ่มแอลกอฮอล์อย่างมีประสิทธิภาพ พ่อแม่เป็นตัวอย่างที่สำคัญที่สุดที่บุตรหลานจะเลียนแบบและปฏิบัติตาม โดยการแสดงความเคารพ ความเมตตา และความซื่อสัตย์ให้บุตรหลานได้เห็น เพื่อที่จะเกิดแรงบันดาลใจให้พวกเขาแสดงพฤติกรรมที่ดีเช่นเดียวกับที่พ่อแม่แสดงให้เห็นอยู่เป็นตัวอย่าง พ่อแม่ไม่ติ่มแอลกอฮอล์ต่อหน้าเด็ก ๆ เพราะเด็ก ๆ มักจะเลียนแบบการกระทำของผู้ใหญ่โดยเฉพาะผู้ใหญ่ที่เป็นบุคคลสำคัญในชีวิตของพวกเขา ตัวอย่างเช่น กรณีที่พ่อแม่พาบุตรหลานไปร่วมงานเลี้ยงและมีการติ่มสุรา เด็ก ๆ ที่นั่งมองอยู่ก็เกิดการเลียนแบบและเริ่มมีการติ่มสุราเมื่อเริ่มโตขึ้น ในประเด็นนี้ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลแสดงให้เห็นเป็นที่ชัดเจนว่า พ่อแม่ และสมาชิกในครอบครัวสามารถให้ความร่วมมือกันที่จะป้องกันเด็กวัยรุ่นจากการติ่มแอลกอฮอล์ได้

## 2. กลยุทธ์การป้องกันโดยโรงเรียน

ครูเป็นบุคคลสำคัญที่โรงเรียนที่จะช่วยปลูกฝัง และขัดเกลาพฤติกรรมเด็กนักเรียน พ่อแม่จะเป็นผู้ดูแลและสั่งสอนเด็ก ๆ เมื่ออยู่ที่ครอบครัว โรงเรียนจะเป็นสถานที่แห่งต่อไปที่เด็ก ๆ จะได้รับการอบรมสั่งสอนจากครูเพื่อหลีกเลี่ยงพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ ในประเด็นนี้ จะสะท้อนความคิดเห็นของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียถึงกิจกรรมที่ควรดำเนินการที่โรงเรียน

## 2.1 การปรับปรุงหลักสูตรและการเรียนการสอนที่โรงเรียน

เหตุผลหนึ่งที่เด็กนักเรียนเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับ การดื่มแอลกอฮอล์ คือ การมีเวลาไม่เพียงพอในการที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องการดื่มแอลกอฮอล์ โดยจัดสรรให้เรียนเกี่ยวกับ วิชานี้สัปดาห์ละหนึ่งชั่วโมง ซึ่งไม่เพียงพอ และอีกประการมัน สลายเกินไปที่สอนประเด็นนี้เมื่อเด็กนักเรียนเข้าสู่ชั้นมัธยมศึกษา ซึ่งกลุ่มนักเรียนเสนอแนะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและอาจารย์ ผู้สอนควรปรับปรุงหลักสูตรให้มีการเรียนการสอนหัวข้อ เกี่ยวกับประเด็นนี้ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษา และจัดสรรเวลาเพิ่ม มากขึ้นจากเดิม ซึ่งกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเชื่อว่า เมื่อเด็กรู้ถึงผลกระทบ ของการดื่มแอลกอฮอล์ตั้งแต่ยังเล็ก จะทำให้พวกเขาละเว้นจาก การดื่มแอลกอฮอล์ได้ รวมถึงการอบรมเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม เพื่อให้เด็กนักเรียนเข้าใจถึงว่าอะไรคือความดี ที่ต้องกระทำ และอะไรคือความชั่ว ที่ต้องงดเว้น

2.2 ครูต้องประพฤติตัวเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียน

ครูคือบุคคลอีกกลุ่มหนึ่งที่ควรประพடுத்தนให้เป็นแบบอย่างที่จะให้นักเรียนเลียนแบบ จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลให้ความเห็นว่า บางทีครูที่โรงเรียนเมื่อสอนเสร็จแล้ว ก็มานั่งดื่มสุราให้เด็กนักเรียนเห็นตอนเลิกเรียน ซึ่งสิ่งนี้สามารถเป็นตัวอย่างให้เด็กนักเรียนลอกเลียนแบบได้ และบางครั้งทำให้เด็กนักเรียนสับสนว่า ครูสอนว่าสุราเป็นสิ่งไม่ดี แต่ตอนเย็นครูกลับมานั่งดื่มสุราให้เด็กนักเรียนเห็น

### 2.3 การตัดคะแนนพฤติกรรมและการขึ้นบัญชีรายชื่อเด็กนักเรียนผู้ดื่มแอลกอฮอล์

เป็นวิธีการที่จะช่วยควบคุมปัญหาการดื่มแอลกอฮอล์ของเด็กนักเรียนได้ดี โดยเฉพาะเด็กที่ดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียนหรือเด็กที่ดื่มแอลกอฮอล์แล้วมาเรียนหนังสือ ดังที่อาจารย์ฝ่ายปกครอง แสดงความเห็นว่ “การทำบัญชีรายชื่อเด็กนักเรียนผู้ดื่มแอลกอฮอล์ แล้วแจ้งให้ผู้ปกครองทราบ

12/6/59 BE 11:57 AM

Approaches) แสดงให้เห็นถึงผลลัพธ์ระยะยาวว่า ความสัมพันธ์  
ระหว่างบุคคลในครอบครัว ความรักและความเข้าใจ ส่งผลให้  
เด็กวัยรุ่นมีสุขภาพดีและไม่ยุ่งเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์  
นอกจากนี้ สมอลล์และฮูเซอร์<sup>16</sup>

## การป้องกันระดับโรงเรียน

การป้องกันระดับโรงเรียนจะเน้นโดยตรงไปที่หลักสูตรการเรียน และการจัดการเรียนการสอน รวมถึงการ  
แสดงพฤติกรรมเป็นแบบอย่างของครู จากการสอบถามความ  
คิดเห็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ชี้ให้เห็นว่า การปรับปรุงหลักสูตรการ  
เรียนการสอนเพื่อที่จะพัฒนาเนื้อหาและการจัดสรรเวลาเรียน  
เพื่อเพิ่มเติมความรู้เกี่ยวกับผลกระทบของการดื่มแอลกอฮอล์  
เป็นกลยุทธ์ที่สำคัญมาก โดยกลุ่มผู้ให้ข้อมูล เชื่อว่า เมื่อเด็ก  
นักเรียนมีความรู้มากขึ้นก็จะสามารถเตือนตัวเองให้ห่างไกลจาก  
การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในขณะเดียวกัน ครูก็ควร  
ประพฤติตัวให้เป็นตัวแบบที่ดีให้นักเรียนเลียนแบบ และสุดท้าย  
การตัดคะแนนพฤติกรรมและการจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ดื่ม  
แอลกอฮอล์ก็เป็นวิธีที่ช่วยควบคุมปัญหาเด็กนักเรียนดื่ม  
แอลกอฮอล์ได้อย่างเห็นผล และจากการศึกษาของโจนส์  
และคณะ<sup>17</sup> แสดงให้เห็นว่า การใช้โรงเรียนเป็นฐาน  
(School - based interventions) นิยมเอามาประยุกต์ใช้ใน  
โปรแกรมการป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น  
การอบรมทักษะชีวิต (Life Skills Training: LST) ซึ่งพบว่า  
เด็กวัยรุ่นลดอัตราการใช้สารเสพติด และดื่มแอลกอฮอล์ลดลง  
ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสถาบันความเป็นเลิศการ  
สาธารณสุขและคลินิกแห่งชาติ<sup>18</sup> ที่แสดงให้เห็นว่า บริบทใน  
โรงเรียนสามารถป้องกันการดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนได้  
ซึ่งบริบทดังกล่าวได้แก่ การสนับสนุนจากอาจารย์ วัฒนธรรม  
ในโรงเรียน หลักสูตรการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริม  
หลักสูตร ส่วนความสัมพันธ์ที่ไม่มีตาระหว่างครูและนักเรียนเป็น  
ปัจจัยหนึ่งที่สัมพันธ์กับการดื่มแอลกอฮอล์ของเด็กนักเรียน<sup>19</sup>

